četvrtak, 7. travnja 2022.

P9_TA(2022)0123

Stanje ljudskih prava u Sjevernoj Koreji, uključujući progon vjerskih manjina

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. travnja 2022. o stanju ljudskih prava u Sjevernoj Koreji, uključujući progon vjerskih manjina (2022/2620(RSP))

(2022/C 434/10)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji (DNRK),

— uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova skupine G7 i Visokog predstavnika EU-a od 25. ožujka 2022. o lansiranju interkontinentalnog balističkih projektila od strane Demokratske Narodne Republike Koreje,

— uzimajući u obzir Rezoluciju koju je Vijeće UN-a za ljudska prava usvojilo 1. travnja 2022. o stanju ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji,

— uzimajući u obzir izjavu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josepa Borrella od 25. ožujka 2022. o lansiranju interkontinentalnog balističkog projektila,

— uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europske službe za vanjsko djelovanje od 11. siječnja 2022. o lansiranju raketa od strane Demokratske Narodne Republike Koreje,

— uzimajući u obzir najnovije sankcije od 22. ožujka 2021. koje je uveo EU zbog ozbiljnih kršenja ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji,

— uzimajući u obzir izvješće od 1. travnja 2022. posebnog izvjestitelja UN-a o stanju ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji,

— uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1718 (2006), 1874 (2009), 2087 (2013), 2094 (2013), 2356 (2017), 2270 (2016), 2371 (2017), 2375 (2017) i 2397 (2017), u kojima se Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji izričito zabranjuje provođenje nuklearnih pokusa,

— uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a od 16. prosinca 2021. o stanju ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,

— uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a iz 1981. o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjere i uvjerenja,

— uzimajući u obzir izvješće istražnog povjerenstva Vijeća UN-a za ljudska prava od 7. veljače 2014. o stanju ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji,

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984.,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je Demokratska Narodna Republika Koreja i dalje među najrepresivnijim zemljama na svijetu; budući da u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji država ima apsolutnu kontrolu nad svim aspektima života svojih građana i apsolutni monopol nad informacijama, da kontrolira kretanje unutar i izvan zemlje, kao i društveni život svojih građana, te da održava poslušnost stanovništva prijetnjama smaknućima, zatvaranjem, prisilnim nestancima te prisilnim teškim radom u pritvoru i zatvorskim kampovima;

B. budući da DNRK ima opsežnu i dobro razrađenu sigurnosnu mrežu kojom pomno nadzire živote gotovo svih građana i priječi svaki oblik temeljne slobode u zemlji;

C. budući da je istražni odbor UN-a istražio „sustavno, raširenо i ozbiljno kršenje ljudskih prava” u DNRK-u te je 7. veljače 2014. objavio izvješće; budući da je istražni odbor u svojem izvješću zaključio da ozbiljnost, razmjer i priroda kršenja ljudskih prava u Sjevernoj Koreji „otkriva državu kojoj nema slične u suvremenom svijetu”;

D. budući da se stanje ljudskih prava u DNRK-u nije poboljšalo od objave izvješća istražnog odbora iz 2014.; budući da izvansudska pogubljenja, mučenje, seksualno nasilje, ropstvo i proizvoljna pritvaranja koja provodi DNRK, uključujući progon na temelju vjerskih uvjerenja, i dalje traju te da su sustavna; budući da prema sustavu *songbun* vjernici pripadaju „neprijateljskoj klasi” te se smatraju neprijateljima države i zaslužuju „diskriminaciju, kažnjavanje, izolaciju, pa čak i pogubljenja”; budući da dokumentacija nevladinih organizacija pokazuje da su sljedbenici šamanizma i kršćanstva posebno izloženi progonu;

E. budući da režim sustavno cilja vjerska uvjerenja i manjine, uključujući šamanizam, korejski budizam, katolicizam, čeondizam i protestantizam; budući da primjeri takvog sustavnog ciljanja uključuju pogubljenja nekih domaćih katoličkih svećenika i protestantskih vođa koji se nisu odrekli svoje vjere tako što ih se uklanja kao „američke špijune”;

F. budući da su žene i djevojčice u Sjevernoj Koreji, uz kršenja prava kojima je izloženo opće stanovništvo, potencijalna meta niza seksualnih i rodno uvjetovanih zlostavljanja, pri čemu vladini dužnosnici krše prava i istovremeno ne uspijevaju učinkovito odgovoriti na ta kršenja, uključujući raširenu rodnu diskriminaciju te seksualno i rodno uvjetovano nasilje;

G. budući da vlada DNRK-a ne dopušta nikakvu političku oporbu, slobodne i poštene izbore, slobodne medije, vjersku slobodu, slobodu udruživanja, kolektivno pregovaranje ili slobodu kretanja te da stoga ne poštuje načelo vladavine prava; budući da postoje izvješća o ozbiljnoj represiji osoba uključenih u javne i privatne vjerske aktivnosti, uključujući proizvoljno oduzimanje slobode, mučenje, prisilni rad i pogubljenja; budući da su prema posebnom izvjestitelju UN-a *kwanliso* (politički zatvorski kampovi) i dalje operativni i ključni za kontrolu stanovništva te represiju nad njim; budući da prema posebnom izvjestitelju „mnoga od tih kršenja uključuje zločine protiv čovječnosti počinjene u DNRK-u. Hitno su potrebni konkretni postupci pozivanja na odgovornost, bilo na nacionalnoj ili međunarodnoj razini”;

H. budući da državne vlasti DNRK-a sustavno uskraćuju temeljna prava zatvorenicima i provode izvansudska pogubljenja, proizvoljna pritvaranja i prisilne nestanke, među ostalim u obliku otmica stranih državljana, te da se prema nekim izvorima navodi da se više od 100 000 osoba nalazi u opsežnom kaznenom sustavu centara za pritvor, centara za zadržavanje, kampova za osposobljavanje radnika, političkih zatvorskih kampova i kampova za preodgoj te drugih ustanova; budući da režim DNRK-a rutinski i sustavno zahtijeva prisilni rad većeg dijela svojeg stanovništva kako bi održao svoje gospodarstvo, posebno osoba koje se drže u *kwanlisou*;

I. budući da je režim DNRK-a odbio sve rezolucije Vijeća za ljudska prava, Opće skupštine i Vijeća sigurnosti UN-a u vezi sa stanjem ljudskih prava na svojem teritoriju;

J. budući da je DNRK iskoristio pandemiju bolesti COVID-19 kako bi se dodatno izolirao od vanjskog svijeta, što je dovelo do pogoršanja ukorijenjenog kršenja ljudskih prava i negativnih posljedica na zdravlje njegova naroda; budući da se humanitarne organizacije i dalje ne mogu vratiti u DNRK; budući da je zbog ograničene međunarodne prisutnosti unutar zemlje i znatnog pada broja osoba koje uspijevaju pobjeći u Južnu Koreju prikupljanje dokumentacije o kršenjima ljudskih prava zahtjevnije nego ikad prije; budući da je DNRK zatvorio sve svoje granične prijelaze kako bi se izbjeglo širenje bolesti COVID-19 i da svojem narodu nije distribuirao cjepiva protiv bolesti COVID-19, tvrdeći da virus ne postoji u toj zemlji; budući da je od početka pandemije Sjeverna Koreja postala još izoliranija od ostatka svijeta zbog svoje iznimno slabe zdravstvene infrastrukture i manjka cijepljenja stanovništva; budući da je prema najnovijem izvješću Vijeća UN-a za ljudska prava objavljenom u ožujku 2022. Sjeverna Koreja izoliranija nego ikad zbog dugotrajnih zatvaranja granica velikih razmjera i ograničenja putovanja između gradova i regija uvedenih u siječnju 2020.; budući da je represivna kontrola stanovništva dodatno pooštrena;

K. budući da je narod DNRK-a u kontekstu političke i ekonomske izolacije te nestašice hrane i goriva bio izložen desetljećima nerazvijenosti, loše zdravstvene skrbi i visoke razine pothranjenosti majki i djece; budući da je kronična nesigurnost opskrbe hranom i dalje raširena i da se vjerojatno pogoršala zbog znatnog smanjenja trgovine nakon zatvaranja granica te zemlje; budući da se dijelovi stanovništva, osobito ranjive skupine, možda suočavaju s glađu i izgladnjivanjem;

L. budući da Europska unija brani i promiče ljudska prava i demokraciju širom svijeta; budući da je politički dijalog između EU-a i DNRK-a posljednji put održan u lipnju 2015.; budući da kineska vlada većinu sjevernokorejskih izbjeglica smatra nezakonitim ekonomskim migrantima te vraća neke od njih ako ih otkrije, ne uzimajući u obzir rizik od progona pri povratku; budući da se sjevernokorejski državljani u Rusiji suočavaju s repatrijacijom u zemlju podrijetla jer je poznato da ruska policija vraća državljane te zemlje na zahtjev Pjongjanga; budući da se tom praksom izravno krše obveze Kine i Rusije na temelju Konvencije UN-a o izbjeglicama iz 1951. i njezina Protokola iz 1967.; budući da mnoge osobe koje pobjegnu iz Sjeverne Koreje prolaze kroz goleme teškoće u Kini i susjednim zemljama, da nemaju službeni identitet ili pravni status te da su iznimno izloženi trgovini ljudima, otmicama i seksualnom iskorištavanju;

M. budući da DNRK nastavlja provoditi svoj program nuklearnih kapaciteta i balističkih projektila, što se nedavno pokazalo iz povećanja broja testiranja projektila početkom 2022.; budući da je EU uveo sankcije za 57 pojedinaca i devet subjekata uvrštenih na popis zbog doprinosa programima DNRK-a povezanima s nuklearnim kapacitetima i kapacitetima balističkih projektila ili drugim oružjem za masovno uništenje ili zbog izbjegavanja sankcija; budući da širenje nuklearnog, kemijskog i biološkog oružja te njihova sredstva isporuke predstavljaju prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti; budući da se DNRK 2003. godine povukao iz Ugovora o neširenju nuklearnog oružja, da od 2006. testira nuklearno oružje te da je 2009. službeno objavio da je razvio nuklearno oružje, što dokazuje da je opasnost od razvoja njegovih nuklearnih kapaciteta sve veća; budući da je 20. travnja 2018. DNRK najavio da će odmah obustaviti nuklearno testiranje i testiranje projektila te zatvoriti lokaciju Punggye-ri, koja je korištena za šest prethodnih nuklearnih pokusa; budući da je Vijeće Europske unije 24. ožujka 2022. osudilo lansiranje interkontinentalnih balističkih projektila od strane DNRK-a kao kršenje suspenzije lansiranja interkontinentalnih balističkih projektila koju je obećao DNRK i kršenje sankcija UN-a; budući da je 22. ožujka 2022. u skladu s globalnim režimom sankcija EU-a u području ljudskih prava EU nametnuo zamrzavanje imovine i zabranu putovanja dvama pojedincima i jednom subjektu u DNRK-u;

N. budući da je predsjednik Republike Koreje na odlasku Moon Jae-in DNRK-u predložio deklaraciju o „završetku rata” kojom bi se korejski rat koji je završio 1953. bez mirovnog sporazuma i služeno proglasio završenim;

O. budući da su ministri vanjskih poslova skupine G7 i Visoki predstavnik EU-a zajednički izjavili da je teška humanitarna situacija u DNRK-u posljedica toga što je DNRK usmjerio svoje resurse u razvoj oružja za masovno uništenje i balističkih projektila, a ne u dobrobit svojeg naroda;

1. ponavlja svoju snažnu osudu državne represije koja traje desetljećima i koju su na sustavan način provodili sadašnji i prošli vrhovni vođe i administracija DNRK-a; poziva Kim Jong-una da zaustavi politiku istrebljenja, ubojstava, porobljavanja, mučenja, zatvaranja, silovanja, prisilnih pobačaja i drugih oblika seksualnog nasilja, progona na političkoj, vjerskoj, rasnoj i rodnoj osnovi, prisilnog premještaja stanovništva, prisilnog nestanka osoba, nehumanog čina svjesnog uzrokovanja dugotrajnog izgladnjivanja i institucionaliziranog nekažnjavanja počinitelja tih djela; potiče vlasti DNRK-a da prestanu sa svojim aktualnim zločinima protiv čovječnosti, među ostalim preko sustava logora *kwanliso*, te da provedu postupak reforme u kojem će se poštovati i štititi sva ljudska prava; naglašava da je potrebno zatvoriti logore *kwanliso*; poziva na objavu detaljnih informacija o tim logorima i na to da se neovisnim međunarodnim nadzornim tijelima omogući da ih posjećuju;

2. strogo osuđuje sustavnu i raširenu primjenu smrtne kazne u DNRK-u; poziva vladu DNRK-a da proglasi moratorij na sva pogubljenja, u cilju ukidanja smrtne kazne u bliskoj budućnosti; poziva DNRK da stane na kraj izvansudskim smaknućima i prisilnim nestancima, oslobodi političke zatvorenike i dopusti svojim građanima da slobodno putuju unutar

i izvan zemlje; poziva DNRK da dopusti slobodu izražavanja i medijsku slobodu kako nacionalnim tako i međunarodnim medijima te građanima necenzurirani pristup internetu; traži od DNRK-a da prestane optuživati bjegunce iz zemlje za „izdaju” ili tražiti da se bjegunci u Kinu vraćaju u DNRK;

3. potiče vladu Narodne Republike Kine i vladu Ruske Federacije da, u skladu sa svojim obvezama kao države potpisnice Konvencije UN-a o izbjeglicama, ne uskraćuju sjevernokorejskim izbjeglicama koji prelaze granicu prema Kini i Rusiji pravo na traženje azila i da ih ne vraćaju prisilno u Sjevernu Koreju, već da zaštite njihova temeljna ljudska prava; ponavlja svoj poziv zemljama koje primaju izbjeglice iz DNRK-a da poštuju Ženevsku konvenciju iz 1951. i njezin Protokol iz 1967. te da se nužno suzdrže od suradnje u bilo kojem obliku s administracijom DNRK-a u pogledu izručenja ili repatrijacije državljana Sjeverne Koreje;

4. osuđuje stroga ograničenja slobode kretanja, izražavanja, informiranja, mirnog okupljanja i udruživanja, kao i diskriminaciju utemeljenu na sustavu *songbun*, prema kojemu se ljudi po rođenju dijele na društvene klase koje određuje država, a djelomično se u obzir uzimaju političko opredjeljenje i religija; duboko je zabrinut zbog sustavnih kršenja slobode vjeroispovijesti i uvjerenja koja utječu na šamanizam i kršćanstvo, kao i na druge religije u Sjevernoj Koreji; osuđuje proizvoljna uhićenja, dugotrajno pritvaranje, mučenje, zlostavljanje, seksualno nasilje i ubojstva vjerskih osoba; potiče vlasti DNRK-a da prestanu s nasiljem nad vjerskim manjinama i da im dodijele pravo na slobodu vjeroispovijesti i uvjerenja, pravo na udruživanje i pravo na slobodu izražavanja; naglašava potrebu da se počinitelji tih nasilnih djela privedu pravdi, uključujući Ministarstvo narodne socijalne sigurnosti i Ministarstvo državne sigurnosti, koji su ključni za progon vjerskih zajednica;

5. potiče vladu DNRK-a da obustavi svoj program prisilnog rada pod pokroviteljstvom države u okviru kojeg su strane zemlje imale koristi od desetaka tisuća sjevernokorejskih radnika u nesigurnim uvjetima, stvarajući tvrdu valutu za pomoć održavanju režima; ističe da se u tom slučaju odgovornost za zaštitu radničkih prava proteže na države domaćine, koje se trebaju pobrinuti za zaštitu standarda radničkih i ljudskih prava;

6. izražava posebnu zabrinutost zbog uvjeta pritvora u cijelom kaznenom sustavu, uključujući uskraćivanje zdravstvene skrbi, mučenje i okrutno, neljudsko i ponižavajuće postupanje i kažnjavanje, proizvoljno oduzimanje slobode, prisilni rad, silovanje i druge oblike seksualnog nasilja, uskraćivanje prava na život i pošteno suđenje te kršenje prava ranjivih pritvorenika, uključujući žene, osobe s invaliditetom i maloljetnike; poziva vlasti DNRK-a da neovisnim promatračima ljudskih prava osiguraju pristup njezinu kaznenom sustavu i da surađuju s njima u cilju rada na reformi svojih kaznenih i pravosudnih sustava s relevantnim međunarodnim akterima;

7. osuđuje instrumentalizaciju pandemije, koja je dovela do uvođenja dodatnih ograničenja i ozbiljnih, nepotrebnih i ekstremnih mjera koje je sjevernokorejska vlada naizgled uvela radi zaštite od bolesti COVID-19, čime se dodatno ograničavaju inherentno ugrožena prava na hranu i zdravlje te prava na slobodu kretanja i slobodu izražavanja i informiranja; pohvaljuje rad Odbora za sankcije 1718, koji je brzo odobrio sve zahtjeve za izuzeće od sankcija povezanih s bolešću COVID-19 za humanitarnu pomoć DNRK-u; poziva DNRK da surađuje s međunarodnim organizacijama, uključujući inicijativu za globalni pristup cjepivima protiv bolesti COVID-19 (COVAX), kako bi se osigurala pravodobna isporuka i distribucija cjepiva protiv bolesti COVID-19 njezinim građanima;

8. izražava posebnu zabrinutost zbog nedostatka hrane u zemlji i utjecaja koji to ima na ostvarivanje gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava stanovništva; poziva vlasti DNRK-a da svim građanima osiguraju pristup hrani i humanitarnoj pomoći na temelju potreba, u skladu s humanitarnim načelima;

9. naglašava važnost osiguravanja odgovornosti za prošle i aktualne zločine protiv čovječnosti; snažno potiče DNRK da u potpunosti poštuje sve pravne obveze koje proizlaze iz relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a; poziva sve članice UN-a da poduzmu mjere za potpunu provedbu sankcija Vijeća sigurnosti UN-a; poziva na ulaganje napora kako bi se stanje u DNRK-u uputilo Međunarodnom kaznenom sudu ili kako bi se uspostavio *ad hoc* sud ili usporedivi mehanizam radi

utvrđivanja kaznene odgovornosti vladinih dužnosnika, uključujući najviše razine vlasti; ustraje u tome da je potrebno da Vijeće u okviru globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava donese ozbiljne dodatne sankcije u vezi s kršenjima ljudskih prava usmjerene na pojedince za koje je utvrđeno da su odgovorni za ta kršenja; prima na znanje mišljenje posebnog izvjestitelja UN-a da se osigura da sankcije protiv te zemlje nemaju štetan učinak na prava na hranu, zdravlje, vodu i sanitarne uvjete, stanovanje i razvoj te da se spriječi bilo kakav negativan učinak na humanitarnu pomoć, među ostalim u kontekstu pandemije bolesti COVID-19;

10. oštro osuđuje činjenicu da je DNRK 24. ožujka 2022. lansirao interkontinentalni balistički projektil kao nepotrebnu i opasnu provokaciju koja predstavlja kršenje brojnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a i ozbiljnu prijetnju međunarodnom i regionalnom miru i sigurnosti; poziva DNRK da potpuno, provjerljivo i nepovratno napusti svoje programe oružja za masovno uništenje i balističkih projektila;

11. poziva DNRK da nastavi s konstruktivnom suradnjom s međunarodnim sugovornicima u cilju poticanja konkretnog napretka kad je riječ o stanju ljudskih prava na terenu, što se odnosi i na dijalog, službene državne posjete i više međuljudskog kontakta;

12. i dalje podupire mirno rješenje sukoba na Korejskom poluotoku, što bi trebalo uključivati nuklearno razoružanje zajedno s poboljšanjem stanja ljudskih prava u DNRK-u; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice EU-a da pruže potporu strukturama UN-a i organizacijama civilnog društva kako bi se kontinuiranim prikupljanjem dokaza i dokumentiranjem prošlih i sadašnjih kršenja ljudskih prava u zemlji osiguralo preuzimanje odgovornosti za počinjene zločine s ciljem okončanja nekažnjavanja teškog zlostavljanja od strane DNRK-a;

13. pozdravlja obnovu mandata posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u DNRK; žali zbog činjenice da područni ured u Seoulu Ureda visokog povjerenika za ljudska prava (OHCHR) i dalje nema dovoljno osoblja te potiče članove UN-a i OHCHR-a da podrže taj mehanizam i pobrinu se da Ured im sve potrebno osoblje i resurse;

14. preporučuje napredak prema pomirenju i uspostavi odgovarajućeg postupka pravne zaštite; poziva pogođene države da izdaju „Deklaraciju za kraj rata” kako bi se okončao neriješeni vojni sukob;

15. pozdravlja režim sankcija EU-a, kao i izraženu spremnost EU-a da pruži potporu svim smislenim diplomatskim procesima; potiče EU i države članice da razviju strategiju kojom se dopunjuje režim sankcija EU-a, u skladu s globalnom strategijom EU-a i uzimajući u obzir nastavak političkog dijaloga sa Sjevernom Korejom kada za to dođe vrijeme, s ciljem uključivanja inicijativa u području ljudskih prava, denuklearizacije i mira u njegov angažman s DNRK-om;

16. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladi i parlamentu Demokratske Narodne Republike Koreje, vladi i parlamentu Republike Koreje, vladi i parlamentu Narodne Republike Kine, vladi i parlamentu Sjedinjenih Američkih Država, vladi i parlamentu Ruske Federacije, vladi i parlamentu Japana, posebnom izvjestitelju UN-a za stanje ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji i glavnom tajniku UN-a.